

[Økonomiministeren]

I overensstemmelse med drøftelserne under augustforhandlingerne har regeringen fremsat og folketinget vedtaget et forslag om ydelse af tilskud til merbeskæftigelse for unge arbejdsløse, og jeg kan tilføje, at i arbejdsministeriet overvejer man i øjeblikket et forslag, der tilsigter at forelægge en tilskudsordning for langvarigt arbejdsløse.

I hvilken udstrækning en generel tilskudsordning er hensigtsmæssig, vil jeg gerne lade stå åbent. Jeg forstår udmærket godt det synspunkt, det har jeg selv tidligere givet udtryk for her i salen, at ét er, hvad der privatøkonomisk er rentabelt for en virksomhed at foretage af produktion og dermed af beskæftigelse, et andet er, hvad der samfundsøkonomisk er rentabelt, idet virksomheden kan frigøre sig for sin arbejdskraft. Men samfundet kan jo ikke lade de pågældende, der bliver ledige, gå, uden at de under en eller anden form får muligheder for at oprettholde deres tilværelse. Den form, vi har valgt, er arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Det vil sige, at ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt er i virkeligheden størstedelen af arbejdslønnen en fast omkostning og burde vurderes ud fra det synspunkt. Hvis det var de private virksomheder, der havde det som en fast omkostning, ville de hitte ud af at udnytte deres arbejdskraft på en anden måde, end de gør i dag, men man må også erkende, at en generel tilskudsordning indeholder en række momenter, som jeg tror det vil være tilrådeligt, at man meget nøje overvejer, før man begiver sig ind i en sådan ordning. På forhånd, vil jeg gerne sige, finder vi, at det er den specielle form for arbejdsløshed, der er mest egnet til at blive modvirket ved en tilskudsordning.

Ifølge bemærkningerne til forslaget mener forslagsstillerne, at disse problemer skal behandles sådan, at der kan finde en afgørelse sted inden 1. marts. Jeg vil gerne give udtryk for velvilje til at medvirke i det udvalgsarbejde, som folketingsudvalget, idet jeg går ud fra, at dette forslag bliver henvist til PØ-udvalget, skal have med at gøre. Under dette udvalgsarbejde får vi måske lidt mere frem om, hvilke tanker det er, man forestiller sig kan anvendes som grundlag for eventuelt at gå videre med ideerne og iværksætte et mere grundigt og omfattende, og jeg formoder mere sagkyndigt præget udvalgsarbejde end det,

et folketingsudvalg uden videre må være i stand til at foretage.

Poul Nielson (S):

Socialdemokratiet ser på forslaget med sympati, men det giver os ikke meget at have den i. Det er allerefter værd at pege på de problemer, der beskæftigelsesmæssigt kan være konsekvensen af den teknologiske udvikling, og jeg har valgt at betragte forslaget mest ud fra denne generelle vurdering.

Vi er givetvis på en række områder med til at skabe beskæftigelsesmæssige problemer, ved at vi så stærkt satser på forskellige incitamentter til investering bl. a. gennem afskrivningsreglerne. Men når der ikke findes klare løsninger på disse problemer, hvilket også illustreres til overflod af det foreliggende forslag, så er grunden ganske enkelt den, at der virkelig er tale om udviklede sammenhænge og problemer, som det især er svært at finde generelle løsninger på.

For at illustrere problemets karakter vil jeg pege på, at det i bemærkningerne til forslaget specielt fremhæves, at det skal ses som et led i en fremadrettet erhvervs politik, der forbedrer vilkårene for netop de konkurrencedygtige virksomheder, der har muligheder for at øge produktion, eksport og beskæftigelse. Men det er jo ikke mindst i betalingsbalancesektoren i virksomheder, der konkurrerer internationalt, at presset i retning af effektivitet, produktivitet og også anvendelsen af den mest fremskredne teknologi er stærkest. Rent beskæftigelsesmæssigt ligger landet vel reelt sådan, at vejen til en øget beskæftigelse i specielt denne sektor faktisk går over en forbedring af vores stilling i det internationale konkurrencebillede vurderet over en bred front, og denne sammenhæng kan vi simpelt hen ikke løbe fra.

I øvrigt ligger vores fremtid, hvis vi skal have en fremtidig rigdom, der svarer til vores hidtidige internationale placering, først og fremmest på know-how-området, og hvis vi skal kunne sælge know-how, der virkelig tiltrækker sig international opmærksomhed og kan sælges til de priser, vi vil være nødt til at skulle kræve, skal der nødvendigvis være tale om know-how på netop de teknologiske set mest udviklede felter.

Man kunne så mene, at dette yderligere forstærker konflikten mellem teknologien og